

DOKUMENTATION från SEMINARIUM

Jennie Dielemans - Släpp ifrån dig makten, om att göra tvärtom
Kulturting 2007, Örebro slott den 23 mars 2007

Jennie har arbetat som journalist sedan 1995. Hon har jobbat med tidningar, web, TV, radio och även skrivit manus och jobbat som regissör. Hon växte upp i Husby och bor numera i Fisksätra och hennes bakgrund som hip-hop-tjej i förorten påverkar självklart hennes berättarfokus. 2001 gav hon tillsammans med Fredrik Quistberg ut boken "Motstånd" och 2006 kom boken "Tackar som frågar – historien om några människor" (som lever vidare på webben). Jennie var även initiativtagare till demokratiturnén "Gomorrön Sverige" som genomfördes med bl.a. Riksteatern och som sammanlagt engagerade över 1500 personer runt om i landet.

- Något jag aktivt arbetat med, bland annat på public journalism-redaktionen på DN, är att få in nya röster i media. Vi rekryterade från förorten. Vi bidrog med ett annat perspektiv.

Om att gå från Ord till handling

Nationella mål för ungdomspolitiken

?? Verklig tillgång till makt

?? Unga människor ska vara delaktiga, ha ett reellt inflytande

?? Kultur-och fritidspolitik på lika villkor

?? Politiker och beslutsfattare ska vara "lyhörda för nya former av kultur"

Kulturpolitiska mål:

?? Verka för att alla får möjlighet till delaktighet i kulturlivet och till kulturupplevelser samt till eget skapande

?? Ungdomars egna mötesplatser och skapande bör sättas främst, ej vara utelämnade till enbart kommersiella aktörer

Jennie visade sen ett citat som exempel på vilka fördomar man kan möta som boende i förort. *"Vi måste göra något för Fisksättras ungdomar, annars riskerar vi att många fler hamnar snett, vi kommer att se mer av klotter, ungdomar som glider runt och orsakar otrygghet i området, ökad kriminalitet och i förlängningen finns även risk för upplopp."*

Citatet kommer från företrädare för Saltsjöbadens IF och andas ett tydligt vi-och domperspektiv. Saltsjöbaden tillhör liksom Fisksätra Nacka kommun men är ett betydligt rikare område. Man förutsätter att ungdomarna i Fisksätra blir kriminella om inte någon, i detta fall idrottsföreningen, griper in och "styr upp".

Jennie berättade också exempel från en fritidsgård där en kompis till henne jobbar. Han fångade upp en mängd idéer bland ungdomarna men när idéerna skulle konkretiseras möttes de av rädsla:

"Personalen sitter i oändliga möten och pratar visioner, det slängs med uttryck som att vi ska "släppa ifrån oss makten", men det där snacket är ju ingenting värt om det inte händer något i praktiken. Och det är det som är problemet. Det händer ingenting i själva verksamheten."

Därefter läste hon en berättelse ur "Motstånd" som utspelar sig i Örebro i slutet av 90-talet. "Motstånd" bygger till hälften på intervjuer med ungdomar som genomfört olika typer av projekt och arrangemang och som kan fungera som inspiration för andra, och till hälften på konkreta tips hur man kan gå tillväga när man ska driva igenom sin idé.

Örebroberättelsen handlar om Abbas och Aziz(?) som startade Gnällbältsrocken som några år ägde rum i Stadsparken men som fick läggas ner efter visst bråk. Ungdomarna startade kulturföreningen Contra (som många som läser detta säkert minns) och kämpade hårt för att genomföra sin idé. Det blev också några lyckade festivaler innan en kommunal tjänsteman efter det sista arrangemanget sa att: ” Här ska ni aldrig mer få pissa på mattan” .

Berättelsen visar både hur lätt det är att hjälpa (dåvarande kultursekreterare i Örebro kommun, Brita Molin, beviljade bidrag med 6000:- till den första festivalen som lockade 500 besök) och hur lätt det är att stjälpas (citrat ovan).

Sen följde en jämförelse mellan Örebro och Ronneby där Örebro utifrån intervjuer med unga människor hon kommit i kontakt med och/eller egna erfarenheter

Örebro

- PAX vs jazzen (PAX var en ungdomsförening)
- P3 popstad vs nationaldagen (Örebro tackade nej till att bli årets popstad men la ett stort antal kronor på nationaldagsfirande.
- ”Till och med vi, som har hållit på länge och vet genvägar, har svårt att jobba oss igenom en massiv vägg av tjänstemän, nämnder och politiker som inte är intresserade av den här typen av kultur. Hur ska då en 16-åring?”

Ronneby

- Näringslivschefen i Ronneby – uppmuntrade idéer. La 20 000:- som blev...
- ...bränsle till idéer – fotoutställning, breakdance, nycirkus, oljemålning, dans.
- Hiphopstudion

Inte bara pengar det handlar om utan intresse, öppenhet, uppmuntran.

Lite om Gomorron Sverige

Demokratiturnén Gomorron Sverige (2003) handlade om att släppa ifrån sig makten. Idén byggde på ett internationellt perspektiv på lokal nivå. I turnén ingick:

- föreställning
- värderingsövningar
- tehörnan
- fanzinet
- verkstad
- idéakuten (kom med din idé och få tips om hur du genomför den)
- cirkusringarna

Samarbeten med lokala arrangörer. Sammanlagt var 1500 personer inblandade på en mängd olika orter. Man började med en förturné. 17 personer åkte runt i en buss i landet och samlade folk i kommunerna. Vad vill ni göra? Blev olika resultat. En filmverkstad i Lund, Teatersport i Umeå, poetry slam, nostalgihörna – väldigt olika på olika orter.

Det kassa exemplet från Örnsköldsvik där skolan kommenderat dit elever för att se föreställningen. Blev inte bra.

Det mäktiga exemplet: I Umeå blev det en 2-dagarsfestival med massor av aktiviteter. Där kom intresset och engagemanget underifrån.

Slutsatser:

- Våga vara lite flummig
- Kompetensen finns hos de unga – inte hos oss
- Kompetensen finns hos de unga – inte hos oss

Cashen – det handlar inte bara om pengar. Men, fria pengar viktiga! Småbidrag utan stränga redovisningskrav

- Kulturen är tillväxtfaktor
- Prata med, inte om, unga
- Handling – ex. speed-dating i Linköping där politiker och beslutsfattare möter unga föreningars idéer live

Föredraget avslutades med en diskussionsstund. Flera goda exempel från Örebro län och Västmanland nämndes. Punkfestivalen Augustibuller i Lindesberg, ungdomsfullmäktige i Arboga, vardagsspeed-dating i Västerås, kommunala anslagstavlor i Sala m.m. Strukturer är viktiga, det kan vuxna stå för. Resten klarar ungdomarna själva.

vid pennan: Ylva Liljeholm, Regionförbundet Örebro